

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 20–24

V době extrémních změn klimatu bude problematické pěstovat zemědělské plodiny a chovat hospodářská zvířata přispůsobená původnímu podnebí. Počítačové modelování vědcům pomáhá **objevovat** alternativy v podobě dnes už zapomenutých či málo využívaných **druhů**. Pro příklad se můžeme podívat na Tibetskou náhorní plošinu. Se stoupajícími teplotami se chladnomilným rostlinám přestává dařit a podobně je na tom i klíčové domácí zvíře – jak. Vědci ale zjistili, že před 4 000 lety, kdy se Tibet teprve začínal ochlazovat, zde bylo populární pěstovat psárku a proso. Ty vyžadují pouze malý úhrn srážek, proto by se z nich mohl znovu **stát** významný zdroj potravy v oblasti.

Podobné ohrožení zažívá i jedna z **nejdůležitějších plodin africké Etiopské vysočiny**. Místní banánovníky sužují vlny intenzivních veder a dříve neznámí škůdci. Pomoc by Etiopané mohli najít u amerických indiánů z kmene Hopi. Modely naznačují, že banány by mohla nahradit jejich historicky osvědčená odrůda kukuřice, která snáší sucho a přežívá v **půdě** chudé na živiny. Příklady, o nichž píšeme, jsou spíš první vlaštovky. Skutečný potenciál metody se zřejmě teprve ukáže. Vědci doufají, že počítačové modely sestavené na základě archeologických a klimatologických dat budou časem fungovat jako rádci pro zdánlivě bezvýchodné situace.

(ABC, 4/2017, upraveno)

20 Které z následujících tvrzení je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu? **1 bod**

- A) Američtí indiáni se rozhodli pomoci Etiopanům s pěstováním kukuřice.
- B) Jak je zvíře chované na Tibetské náhorní plošině, které dobře snáší tamější teplé a suché klima.
- C) Tradiční plodiny vědci kvůli změnám klimatu nahradili plodinami historickými, jako je proso a psárka.
- D) Proso nepotřebuje příliš vody, a tak by mohlo posloužit jako zdroj obživy v regionech, které se oteplují.

21 Které z následujících slov **neobsahuje předponu**? **1 bod**

- A) přežívá
- B) vysočina
- C) ohrožení
- D) bezvýchodné

22 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje pravopisná chyba? **1 bod**

- A) modelování vědcům pomáhá objevovat alternativy
- B) chovat hospodářská zvířata přispůsobená původnímu podnebí
- C) banány by mohla nahradit jejich historicky osvědčená odrůda kukuřice
- D) místní banánovníky sužují vlny intenzivních veder a dříve neznámí škůdci

23 **max. 3 body**

23.1 Najděte ve větě podtržené v první části výchozího textu základní skladební dvojici a napište ji:

23.2 Najděte ve větě podtržené v druhé části výchozího textu předmět a napište ho:

23.3 Napište, kterým větným členem je slovo *klimatu* v první větě výchozího textu: